Nieuwe bijdragen tot de kennis van het Babylonische Duitsche Rijk.

I.

Nooit hebben wij veel vertrouwen gesteld in die constitutionele huismiddelen door Pruisen uitgedacht en met welke het aannam Duitschland in twee jaren geheel te zullen verjongen. Maar hieruit volgt geenszins, dat wij gaarne zien zouden dat het antieke regeerstelsel van 1815 en 1820, in Duitschland weder herleefde. Duitschland heeft in zijne omwenteling zich zelven voorbijgeloopen; het is, wanende den constitutionelen weg in te slaan, op een geheel verkeerd pad geraakt en ziet thans besluiteloos rond, hoe op den juisten weg te komen. Wij zouden niet zoo stellig, als sommigen doen, durven verzekeren, dat Duitschland onmogelijk weder tot de platgetredene baan der orthodoxe landsvaderlijkheid kan terugkeeren; de geschiedenis der twee laatste jaren heeft ons menig treffende les gegeven, hoe ligtelijk het *on*mogelijke *mogelijk* wordt en hoe dikwijls vermetele laatdunkendheid genoodzaakt werd beschaamd uit te roepen: *Omnia jam fiunt*, *fieri quae posse negabam*? Maar wel stemmen wij toe, dat ook in Duitschland geen regeerstelsel, dat niet op constitutioneele grondslagen gevestigd is, *duurzaam* kan blijven bestaan, en echter heeft Duitschland thans, zoozeer als eenig ander land, aan een duurzaam regeringsstelsel de grootste behoefte. Een stelsel van regeren, dat alleen op overlevering en herinnering steunt, dat zich slechts staande hield door de ontwikkeling van den geest te stuiten en tegen te gaan in plaats van aan de ontwikkeling bevorderlijk te zijn, dat de gemoederen verbitterde en de harten van zich vervreemdde door geen regt dan dat van den sterksten te erkennen, levert geene waarborgen van duurzaamheid op. De beroeringen van 1848 waren niet noodig, om de onredelijkheid en ongenoegzaamheid van dat doofpot-systeem, dat het gansche geheim der Frankfortsche kanselarij-regeer-kunst was, aan te toonen. En nadat wij getuigen zijn geweest der vele uitspattingen en buitensporigheden die op de geweldige uitbarsting van 1848 gevolgd zijn, zullen wij, even nadrukkelijk als ooit blijven bestrijden, dat wanorde en teugelloosheid de onafscheidelijke gezellinnen van alle vrijheid zijn, en dat er, wil men uit den tegenwoordigen chaos uitkomen, niets anders overschiet, dan weder tot de vleeschpotten van Egypte terug te keeren, als een berouwvol kind de lankmoedigheid der landvaders in te roepen, en zich gezeggelijk weder den valhoed te doen opzetten en de leibanden aanbinden. Bouwvallen zijn weinig zekere wijkplaatsen en gepleisterde graven zouden als vestingen slechte dienst doen. De Frankfortsche Bondsdag heeft zich al te gemakkelijk bij de eerste revolutionaire opeisching overgegeven, dan dat zelfs zij, die thans het ijverigst in de weer zijn, hem weder op te heffen, één oogenblik zouden kunnen staande houden dat, geschiedde er eene tweede opeisching, hij niet even snel zich weder zou overgeven.

Intusschen is het ook nog geenszins ontwijfelbaar, dat Oostenrijk inderdaad al de usantiën en costumen van 1815 weder in het leven zou willen roepen. Oostenrijk zelf heeft gevoeld, hoe noodzakelijk het voor hem was, een nieuw leven te beginnen, en ook hier heeft het oude stelsel op vele punten zich in het nieuwe stelsel moeten vervormen. Het zou al een zeer zonderlinge eisch en een niet minder zonderling schouwspel zijn, wanneer het kabinet van Weenen, na in zijn eigen rijk eene reeks van hervormingen en nieuwigheden ingevoerd te hebben, zijne bondgenooten wilde dwingen tot eene voorwaardelijken terugkeer naar die antieke instellingen en overleveringen, die het voor zich zelven niet langer bruikbaar heeft bevonden. Wij willen het liever op zijn woord gelooven en de belofte voor opregt en ernstig gemeend houden, welke het in zijne circulaire van 19 juli jl. doet, in welke echter de definitive herstelling van den ouden Bondsdag wordt voorgesteld: »Dit »voorstel," zeide de circulaire, »heeft »niet ten doel de oude orde van zaken te doen herleven, maar het Keizerlijk hof beschouwt, juist omgekeerd, dezen stap als het eenig overblijvend middel om te geraken tot de »hernieuwing van het Bondgenootschap, op eene wijze, die aan de behoeften des tijds voldoet, en het zal »ijverig tot dit doel medewerken!"

Voorzeker, zoo de nieuwe Frankfortsche Bondsdag kans ziet een weinig orde te brengen aan gene zijde van den »vrijen Rhijn" en een weinig licht in deze duisternissen te doen schijnen, al ware het slechts door de wederzijdsche betrekkingen der Duitsche staten op eenen meer normalen voet te brengen; indien hij den staat van spanning tusschen Duitschland's vorsten en volken doet ophouden, al moest men daarvoor weder een gedeelte van den weg bewandelen, waarop men reeds in 1848 naar dit doel streefde en van welken men door den revolutionnairen storm werd afgeslingerd, — hij zou den dank van Duitschland en van Europa in hooge mate verdienen. Men zou geenen wrok jegens hem koesteren, dat hij zich met eene wel wat in het oog loopende gezochtheid, op dezelfde zetels had geplaatst, zoo overhaast verlaten op het eigendunkelijk gebod der geïmproviseerde wetgevers der St. Pauls kerk, maar den boom naar de vruchten beoordeelen en zich niet bekreunen aan de onhandige herinnering van antecedenten die hij, op het oogenblik zelf dat hij ze veroordeelt, voor zich inroept. Ongelukkiglijk zijn er in alle partijen heethoofden en doordrijvers en er zijn gemoederen die even weinig paal en perk aan den teruggang, als anderen aan de vaart des vooruitgangs weten te stellen; deze zijn het die zonder antecedenten niet leven kunnen. Er is eene klasse van menschen die van misbruiken leeft, naar het herstel der misbruiken smacht en in die misbruiken alleen den waarborg voor die duurzaamheid wil vinden, die de vurigste wensch van iedereen is. Tegen deze restaurateurs *quand même* zal de Frankfortsche Bondsdag het meest op zijne hoede moeten zijn. Zal hij eenige kans van wel te slagen hebben, zoo moet zijne staatkunde even vrij blijven van de dolende ridderschap der absolutistische en reactionnaire gelukzoekers, als van die der progressistische gelukzoekers. Alle legers hebben hunne vrijbuiters en de ondervinding heeft geleerd, dat deze in alle legers de slechtste soldaten zijn.

Of welken anderen naam dan dien van politieke gelukzoekers verdienen die gedienstige raadgevers, die aan den Bondsdag, ter naauwernood in functie getreden, het slaafsch kopiëren aanbevelen der oude Bondsacte; die zich nog steeds vastklampen aan dat artikel 13, bij hetwelk men in 1815 de parlementaire instelling der Landstanden octrooijeerde; die nog dit veel besproken artikel zouden willen verwringen naar de dubbelzinnige uitleggingen, door welke men het bij de congressen van Weenen en Carlsbad zocht krachteloos te maken, en die luidkeels roepen om nieuwe Bondsbesluiten tegen drukpers en universiteiten? Vlugschriften van anno 1817 en 1820, opgetogen over de godvruchtige gemoedelijkheid der Heilige Alliantie, vol jeremiaden over de zucht van elken stand om meer te willen zijn en het te veel verlichten des volks, worden uit het stof opgerakeld en bijna letterlijk op nieuw aan het publiek opgedischt. Zoo troffen wij onlangs in een Fransch dagblad een stuk aan, op hetwelk door de redactie zeer de aandacht werd gevestigd, als zijnde dit een der jongste voortbrengselen van een' der uitstekendste staatsmannen van Duitschland, en dit uitstekend voortbrengsel was niets dan eene *Memorie*, over den toestand van Duitschland in 1818, door den heer DE STOURDZA, *hofraad van Z. M. den Keizer van Rusland*. Het is zeker, dat men zich het hoofd niet zal vermoeijen, door aldus met de politiek van voor dertig jaren voor den dag te komen.

Buitenlandsche berigten.

DUITSCHLAND.

Frankfort, *14 sept.* Naar wij uit goede bronnen vernomen, heeft de engere raad in eene dezer dagen gehouden zitting, de volgende grondslagen aangenomen voor eene in Duitschland in te voeren bondsconstitutie: De uitvoerende magt des bonds zal toevertrouwd worden aan een directoire, waarin Oostenrijk en Pruisen afwisselend het voorzitterschap zullen uitoefenen, en waaraan ook de overige Duitsche regeringen, naarmate van haar staatkundig en materieel belang, door gemeenschappelijke gevolmagtigden deel zullen nemen. Aan deze uitvoerende magt zal eene algemeene nationale vertegenwoordiging toegevoegd worden, waarvan de leden echter niet door algemeene volkskeuzen geroepen, maar uit het midden der Wetgevende Kamers der onderscheidene staten, en met medewerking der respective regeringen, gekozen zullen worden. Uit deze vlugtige schets blijkt reeds duidelijk, dat dit ontwerp van constitutie op de leest van het Munchener project geschoeid is; aan dit laatste is mede de bepaling ontleend, volgens welke de gansche Oostenrijksche monarchie, met uitzondering der Italiaansche provinciën, in het Duitsche verbond zal opgenomen worden; eene bepaling die evenwel tot dusverre de grootste steen des aanstoots was voor eene regeling der Duitsche aangelegenheden.

— De koning van Saksen is den 11den dezer naar Boheme op reis gegaan, om daar met den keizer van Oostenrijk eene bijeenkomst te hebben.

Frankfort, *15 sept.* Te Kassel werd eergisteren avond een bevel van den Keurvorst ontvangen, hetwelk hij dadelijk bij zijne aankomst te Hanover heeft uitgevaardigd, om namelijk den staat van beleg in het keurvorstendom weder op te heffen en de opgeroepene reserves weder naar huis te zenden; bij een tweede bevel wordt de zetel der regering en van

het opperkommando der troepen voorloopig in de provincie Hanau gevestigd.

Heden middag verspreidde zich hier het gerucht, dat de Keurvorst in gezelschap van de ministers *Baumbach* en *Haynau* reeds te Frankfort aangekomen en zich dadelijk naar het kasteel Rumpenheim, bij den landgraaf van Hessen begeven hadden. Het bezoek bij den landgraaf zoude met een plan ter abdicatie van den Keurvorst in verband staan. In hoever dit gerucht geloof verdient, weten wij nog niet. Stellig is het, dat de Keurvorst alhier heden verwacht wordt. Het gerucht, dat gisteren hier liep, over de aankomst van *Hassenpflug*, wordt in goed onderrigte kringen voor ongegrond verklaard. Wij weten inderdaad niet, wat hij hier zoude komen doen; zijn gedrag wordt ook hier geenszins goedgekeurd. Het ontslag van *Hassenpflug* moet reeds in Hanover door den Keurvorst besloten zijn. Het ontslag van zijne beide ambtgenooten zal dan wel niet lang achterwege blijven.

Hamburg, *14 sept.* De berigten, ten aanzien van de laatste gevechten, welke in Sleeswijk hebben plaats gehad, zijn nog onzeker en geven geen duidelijk verslag van het voorgevallene. In den beginne heette het, dat de generaal *Willisen* met de Holsteiners was opgerukt, om de Denen in hunne verschansingen aan te tasten, ten einde hen weder uit Sleeswijk te verdrijven en dit hertogdom voor Duitschland in bezit te nemen. Thans verkondigt men, dat de genoemde bevelhebber geen ander oogmerk heeft gehad, dan om het Deensche leger buiten de versterkte positie tot een gevecht uit te lokken; maar dat de vijand dit gevecht op nieuw heeft ontweken. Dit strookt niet geheel met den terugtogt der Holsteiners naar hunne vorige verschansingen en daarom wordt door sommigen verzekerd, dat de generaal *Willisen* alleen eene verkenning heeft beoogd, en, na in dat opzigt zijn doel te hebben bereikt, is teruggetrokken. Het opperhoofd van zijnen generalen staf, de overste *Wynecken*, heeft zijn afscheid verlangd. Hij werd voorgesteld als een voorstander van de behoudende partij in Duitschland, en als de oorzaak, dat vele vrijwilligers, die zich hadden aangemeld, om de Holsteiners te dienen, en van welke men inderdaad goede dienst had kunnen verwachten, waren afgewezen geworden. — Van het aanbod van den majoor *Klaproth*, om duizend man vrijwilligers uit het zuiden van Duitschland te leveren, is niets geworden. Het is gebleken, dat die persoon geenszins de man was, dien hij voorgaf te zijn, en dat hij alleen zijn eigen belang, maar geenszins dat der hertogdommen, trachtte te bevorderen.

Een berigt uit Rendsburg van gisteren (13) meldt dat de troepen, welke zijn aangewend, om de verschansingen aan de brug van Missunde te verkennen, tot de voorhoede behoorden en 5 à 6000 man sterk waren. Den 12den zijn deze van Holzbunge opgebroken, en hebben zij de Denen eerst uit Westherthal Osterbije en naderhand uit Kochendorf verdreven. Verder hebben zij den vijand tot onder het geschut van het bruggehoofd van Missunde vervolgd, doch zijn zij aldaar met een hevig kanonvuur ontvangen, 't welk (dus luidt het berigt) een tijd lang onbeantwoord is gebleven, vermits de aanvoer van het geschut der Holsteiners, door het afdammen van eene beek, was vertraagd geworden.

Na de aankomst der Duitsche artillerie, heeft de bevelvoerende generaal de vijandelijke stelling naauwkeurig opgenomen, en bevonden, dat de Denen zich hunnen tijd voortreffelijk ten nutte hadden gemaakt en de toegangen tot de brug door drie elkander bestrijkende goed aangelegde veldwerken hadden afgesneden; derwijze, dat het vermeesteren van dit bruggehoofd niet mogelijk zoude zijn geweest, zonder de opoffering van eene groote menigte volks. De generaal *Willisen* heeft daarop langzaam den terugtogt aangenomen. De Denen zijn terstond uitgetrokken om de Duitschers te vervolgen, maar op den steenweg van Sleeswijk naar Eckrenförde zoodanig door de batterij der twaalfponders begroet, dat zij onmiddellijk naar de brug zijn teruggekeerd. Op den verderen terugtogt der Duitschers, is het stroo-hutten leger der Denen van Kochendorf verbrand.

Bij den aantogt van Missünde is Eckrenförde beset, door de Denen beschoten, en weder ontruimd. De Holsteiners verzekeren, dat de in de haven liggende *Gefion* bij die gelegenheid almede door eenige Deensche kogels is getroffen.

In sommige berigten wordt wel gewaagd van een gevecht, 't welk, bij den terugtogt van Missünde, op de Geseler-heide, zoude zijn voorgevallen en wordt erkend, dat de Denen zich daar met overmagt hebben vertoond, maar wordt verzekerd, dat deze laatsten, na een vrij scherp gevecht, weder na de Schley zijn teruggekeerd. — Ten slotte wordt gemeld, dat het hoofdkwartier naar Rendsburg is teruggebragt, en dat de troepen de vorige stellingen weder hebben ingenomen.

De Holsteiners bekennen een verlies van 100 dooden en gekwetsten en van 50 gevangenen. Zij beweren ook, dat even zoo vele Denen in hunne handen zijn gevallen.

Weenen, *12 sept.* Door onze regering wordt nog altijd te Rome aangedrongen op hervormingen, doch steeds zonder eenig gevolg. Men spreekt van eene verwijdering van kardinaal *Antonelli* en voegt er bij, dat kardinaal *Lambruschini* zich met de portefeuille van buitenlandsche zaken zal belasten, terwijl *Marini* het departement van binnenlandsche zaken zou bekomen. Zoo men zegt, is *Lambruschini* overtuigd, dat ook in Rome de constitutionele regeringsvorm niet langer kan gemist worden. Overigens moet ook *Lambruschini* in het H. Collegie vóór Piëmont gestemd zijn en daar men in het Vatikaan tegenover Piëmont zal toegeven (?), wordt het eenigzins waarschijnlijk, dat hij eene portefeuille zal bekomen.

Berlijn, *14 sept.* Heden is op Sanssoucci een kabinetsraad gehouden, waarin weder over de Hessische aangelegenheid gehandeld is. Goed onderrigte personen meenen te weten, dat zoo lang de bond in Keurhessen niet intervenieert, onze regering zich zal bepalen tot eene dringende aanmaning aan den keurvorst, om de zaak bij te leggen. Het ontwerp van den heer *von Radowitz*, strekkende om een observatiekorps aan de grenzen te concentreren, schijnt opgegeven te zijn, op grond van de kostbaarheid van deze demonstratie, en te meer, dewijl reeds Pruisische troepen in de nabijheid der Hessische grenzen geposteerd staan. Het zal nu van den afloop der raadsvergadering van heden afhangen, of de heer *von Manteuffel* dezen avond naar de Rijnprovincie vertrekt of niet.

— Men denkt hier algemeen, dat het Oostenrijk niet gelukken zal, de koningrijken voor zijn voorstel tot het benoemen eener gemengde commissie tot administratie van het bondseigendom te winnen en hoopt, dat het dien ten gevolge in het voorstel van Pruisen zal treden, om gezegde administratie aan de centrale commissie van den bond op te dragen.

BELGIE.

Brussel, *16 sept.* Ineensmelting, herziening, ontknooping, ziedaar het onderwerp — want de drie woorden maken slechts één onderwerp uit — dat de Fransche dagbladen op allerlei wijze blijven behandelen, of liever dat zij niet elken dag variëren, want hunne redeneringen verkrijgen eene vermoeijende eentoonigheid. Ieder van hen herhaalt den volgenden dag wat hij den vorigen gezegd heeft, het eene ten gunste der ineensmelting van de beide takken van het huis *Bourbon*, het andere voor de verlenging van het gezag des Presidents, weder een ander voor de inachtneming der bepalingen van de constitutie en zoo vervolgens. Dit zal waarschijnlijk zoo voortgaan tot aan de bijeenkomst der Wetgevende Vergadering, zoo ten minste — dat niet zeer waarschijnlijk is — de verpligting om de artikelen te onderteekenen, die binnen vier dagen in werking komt, de polemiek niet eenigermate doet veranderen. Maar reeds kondigt men aan dat de hoofdredacteurs der dagbladen onderling plannen hebben beraamd om het onmogelijke amendement van den heer *de Tinguy*, dat door de goedkeuring der Vergadering kracht van wet heeft gekregen, — te ontduiken. De dag van 20 september zal dus geene belangrijke wijzigingen brengen in de discussiën der drukpers, en het publiek is dus veroordeeld tot nog zes weken van meer of minder buitensporige ontknoopingen, zonder nog te rekenen, wat voor hetzelve daaromtrent bewaard blijft bij de debatten der Vergadering.

Voor heden hebben wij niet veel bijzonders te melden, behalve dat wij regt hadden de zoo stellige bewering van de *Siècle* ten opzigte van de ineensmelting der beide takken, in twijfel te trekken. Uit de berigten die wij van eene zeer goede bron ontvangen, volgt, dat die ineensmelting na den dood van *Lodewijk Philips* geen stap vooruit heeft gedaan, en de aanhangers daarvan hebben zich te zeer gehaast om datgene voor de verwezenlijking hunner wenschen te houden, wat enkel betuigingen waren van familie-genegenheid.

— De Parijsche dagbladen zijn nog opgevuld met beschuldigingen en wederleggingen omtrent de handelingen der leden van het genootschap van den *Dix Décembre*, op den avond der terugkomst van den President te Parijs. De dagbladen van het Elysée trachten thans, na een stilzwijgen van twee dagen en nu zij zien welk een slechten indruk deze buitensporigheden bij het publiek hebben te weeg gebragt, dezelve op eene gedwongene wijze tegen te spreken of uit te leggen.

Men meldt dat de Fransche consul te Fernambuco genoodzaakt is geweest zijne vlag in te nemen, ten gevolge van vrij ernstige moeijelijkheden, die tusschen hem en het Braziliaansche gouvernement gerezen zijn. Hij heeft zijne landgenooten onder de bescherming gesteld van den Engelschen consul.

— Particuliere berigten uit Rome houden in, dat de nieuwe organieke wetten den 12den zouden worden afgekondigd. Wij blijven dit echter betwijfelen.

De opene plaatsen in het Fransche bezettingsleger te Rome zijn aangevuld. De *Vauban* heeft omstreeks duizend man te Civita Vecchia aan wal gezet.

Onderscheidene provinciale raden in Piëmont hebben, sommige met eenparige stemmen, andere met eene groote meerderheid, den wensch uitgedrukt, dat de geestelijke goederen verbeurd verklaard zonden worden.

FRANKRIJK.

Parijs, *15 sept.* Het dagblad *le Constitutionnel*, 't welk reeds meermalen belangrijke mededeelingen heeft gedaan omtrent de democraten, behelst heden weder eene opgaaf, die opzien baart. Zij is van den navolgenden inhoud:

»Wij zijn een weinig ten achteren geraakt met het Centrale Europesche Democratische Comité, 't welk te Londen door *Ledru-Rollin* en *Mazzini* is gesticht. Zoo als bekend is, is het voorname doel van dat comité *het opmaken eener begrooting en verder het bijeenbrengen van fondsen*. Ingeval wij ten achteren zijn, dan is dit geenszins in de betrekking van geldschieters ten behoeve van het comité. Elk zal dat ligtelijk bevroeden. Maar wij hebben den tijd en de gelegenheid niet gehad, om de aandacht te vestigen op een beroep van het comité tot het verkrijgen van geld. Dat geld wordt thans door den heer *Ledru-Rollin*, die zich zelven heeft opgeworpen als secretaris van het genootschap, gevraagd van *de Bataafsche democraten*.

»Het verzoek, waarvan wij thans spreken, is gerigt aan den burger *Adriaan van Bevervoorde*, hoofd-redacteur van het blad *Courrier Batave*, in naam van het Centrale Europesche Democratische Comité.

»De brief van den heer *Ledru Rollin* begint met de in gebruik zijnde gelukwenschingen. Het schijnt, dat de *Courrier Batave* Nederland ijverig bewerkt in het belang van de demagogie. »*Wat gij voor uw vaderland doet* (dus roept de heer *Ledru Rollin* met de meest mogelijke bescheidenheid en nederigheid uit) *dat trachten wij voor geheel Europa te doen.*" Men kan niet duidelijker spreken. »*De Koningen hebben hunne begrooting* (vervolgt de heer *Ledru*); *de democratie moet de hare opmaken. Het is de pligt der volkeren, die niet geleden hebben, of niet door omwentelingen beproefd zijn geworden* (de bekentenis is in de daad naïf en openhartig), *om de natiën te hulp te komen, die het voorbeeld hebben gegeven van zelfverloochening en opoffering uit vaderlandsliefde.*" Dit beduidt in andere woorden, dat Nederland, 't welk zoo verstandig is geweest van zich voor staatkundige schokken te wachten, en zich door industrie en arbeid heeft kunnen bevoordeelen, verpligt is, om ten spoedigste eene premie te betalen, ten behoeve der ondernemers van oproer en der barricaden-professoren. »*Het geldt thans de zegepraal der Europesche democratie* (zegt ten slotte de heer *Ledru*): *wij vragen u broederlijk, of het den Bataafschen democraten mogelijk is, ons beroep in dit opzigt te beantwoorden.*"

»Wij durven gerustelijk eene weddingschap aangaan, dat de Bataafsche democraten doof zullen blijven voor de tot hen gerigte aansporing. De ongelukkige schatkist van het centrale comité heeft inderdaad groote rampen. Het ontbreekt niet aan kassiers en administrateurs, maar de schatpligtigen sluiten hardnekkig het oor, en de schatkist blijft ledig. Wij duchten zeer, dat Nederland aan dat centrale comité eene nieuwe teleurstelling voorbereidt. De demagogen vinden al zeer weinig bijval bij verstandige volken. De Engelsche democraten hebben zich niet laten verschalken; de Bataafsche zullen dit voorbeeld volgen. Nederland zou niet weten, wat het met het socialismus zou aanvangen; er gaat te veel degelijks om in dat land, dan dat het behoefte zou gevoelen aan *het regt op den arbeid*. Daarenboven behoeft Nederland slechts zijne geschiedboeken op te slaan om socialistische heldendaden aan te treffen. Het herinnert zich nog zeer goed de wederdoopers in Amsterdam, die in de 16de eeuw niets anders beoogden dan de plundering der stad en het vermoorden der overheids-personen; het heeft de demogagen der 17de eeuw niet vergeten, die de gebroeders *de Wit* om hals hebben gebragt (?) Daarenboven is de Nederlander kalm, stellig en rekent hij naauwkeurig; als de mier van den fabeldichter geeft hij niet gaarne zonder vooruitzigt op eenige winst. En daarbij heeft hij gewisselijk zeer weinig op met de bluffende en overmoedige partij, die door hare eigene daden in minachting is geraakt. Het kleine venster van het Conservatoire des Arts et Metiers moet wel weinig heldhaftig voorkomen aan de nakomelingen van den dapperen *de Ruyter* en Nederland ligt inderdaad al te digt bij de grenzen waar men Risquons Tout vindt."

Binnenlandsche Berigten.

's Gravenhage, *16 sept.* De minister van Financiën, als daartoe gemagtigd bij koninklijk besluit van den 13den september 1850 (*Staatsblad* no. 60) ter uitvoering der wet van 17 september 1849 (*Staatsblad* no. 45), heeft ter algemeene kennis gebragt:

1o. dat van *maandag den 7den october tot en met zaturdag den 26sten october* 1850, de daar invallende zondagen uitgezonderd, alsmede op *maandag en dingsdag, den 28sten en 29sten dier maand*, bij de Nederlandsche bank en bij de betaalmeesters in de arrondissementen, met uitzondering van die te *Amsterdam*, op de gewone kantoor uren ter inwisseling kunnen worden aangeboden,

De stukken van *tien* en *vijf centen*, volgens de wet van den 28sten september 1816 (*Staatsblad* no. 50) geslagen;

2o. dat de inwisseling der 10 en 5 cents stukken zal plaats hebben tegen zilveren munten, bij voorkeur stukken van 10 en 5 cents en voor zoo veel noodig ook andere zilveren pasmunt en standpenningen;

3o. dat de ontvangers der belastingen de inwisseling zullen bevorderen, door overneming, tot en met den 29sten october aanstaande van de voormelde oude stukken van 10 en 5 centen tegen de nieu

we speciën onder 2o. gemeld, *zooveel hunne kassen dit toegelaten;*

4o. dat de gedachte oude stukken van 10 en 5 centen met den 27sten october 1850 buiten omloop worden gesteld, en dien ten gevolge niet meer in betalingen voor de schatkist zullen worden aangenomen, noch door de ingezeten zullen behoeven te worden aangenomen.

Assen, *27 sept.* Men verneemt, dat de heer Commissaris des Konings in deze provincie door Zijne Exc. den Minister van Binnenlandsche Zaken verzocht is, om de vergadering der Provinciale Staten van dit gewest tegen maandag 30 dezer bijeen te roepen en de verkiezing van een lid voor de Eerste Kamer zooveel mogelijk op woensdag den 2den october te doen plaats hebben. (*Dr. C.*)

Arnhem, *27 sept.* Men schrijft ons uit Harderwijk:

»Mogelijk is het U niet onaangenaam te vernemen, hoe de verkiezing van vier leden der Provinciale Staten is afgeloopen. Voor de vijfde plaats toch zal, door de keuze van den heer *E.* baron *van Lijnden* te Zutphen, eene vrije verkiezing en dus geene herstemming en wel op den 27den september e. k. plaats hebben.

»Jonkh. mr. *H. M. van Weede* 548, mr. *H. Boonzaaijer van Jeveren* 538, jonkh. mr. *P. C. Nahuijs* 470, *G. W.* baron *van Zuylen van Nyevelt* 405 stemmen.

»De heeren: mr. *W.* baron *van Lijnden* bekwam 373; mr. *A. Nairac* 313; mr. *D. van Meurs* 241 en doct. *R. O. H. van Manen* 136 stemmen. Er waren 832 stembriefjes en daarvan 18 van onwaarde ingekomen.”

Uitslag der verkiezingen voor de Tweede Kamer der Staten-Generaal.

Kiesdistrict Assen.

De uitslag van de herstemming voor een lid der Tweede Kamer in het hoofd-kiesdistrict Assen is geweest, dat er 825 stemmen op den heer mr. *P. van der Veen* te Smilde en 523 op den heer mr. *L. N.* graaf *van Randwijck* te 's Gravenhage, zijn uitgebragt, terwijl 14 stembriefjes van onwaarde zijn verklaard. Tot lid der Tweede Kamer is dus gekozen de heer mr. *Petrus van der Veen* te Smilde.

Er zijn uitgebragt te Onstwedde 27 stemmen, te Vlagtwedde 6, te Wedde 15, te Meppel 114, te Hoogeveen 96, te Assen 99, te Vries 24, te Eelde 16, te Peize 36, te Roden 35, te Norg 31, te Smilde 57, te Beilen 61, te Dwingelo 67, te Diever 36, te Vledder 32, te Havelte 36, te Nijeveen 17, te Ruinerwold 61, te de Wijk 32, te Zuidwolde 23, te Ruinen 31, te Westerbork 13, te Zweelo 20, te Sleen 13, te Oosterhesselen 10, te Dalen 32, te Coevorden 68, te Emmen 32, te Odoorn 22.

Uitslag der verkiezingen voor de Provinciale Staten van Gelderland.

Kiesdistrict Elst.

De uitslag der herstemming is, dat tot leden der Prov. Staten benoemd zijn de heeren:

Mr. *H. Dijckmeester*, notaris en wethouder te Tiel; *C. J. P. van Zadelhoff*, wethouder te Wageningen; *W. J. E.* baron *van Lijnden van Hemmen*, districts commissaris van Nijmegen; mr. *O. C. J. Hoogendijk van Domselaar*, regter-plaatsvervanger te Tiel; mr. *S. Roes*, burgemeester te Heteren; mr. *A. Schouten*, dijkgraaf van Maas en Waal, en kantonregter te Wamel; mr. *N. G. Franken*, notaris te Elst.

Kiesdistrict Ruurlo.

De heeren: dr. *A. Brants*, lid van Gedeputeerde Staten, te Gorssel; mr. *T. S. Op ten Noort*, officier van justitie te Zutphen; mr. *R. W.* baron *van Lijnden*, districts-commissaris van Zutphen; mr. *H. Swaving*, kantonregter te Groenlo; mr. *B. A. Roebinck*, griffier van het kantongeregt te Aalten; *B. Boland*, koopman te Dinxperlo.

Kiesdistrict Doetinchem.

De heeren: mr. *W. C. Ketjen*, burgemeester van Doesborgh; *A. E. D. F.* baron *van Voorst tot Voorst de Ploen*, te Duiven; *W. van Ditzhuizen*, te 's Heerenberg; *R. W.* baron *van Lijnden*, districts-commissaris van Zutphen.

Kiesdistrict Zalt-Bommel.

Tot lid der Provinciale Staten gekozen: de heer *J. Vorsselman de Heer*, griffier van het kantongeregt te Geldermalsen.

Mengelwerk.

Buitenlandsche zendingen.

De *Times* van den 4den dezer behelsde het volgende opmerkenswaardig artikel:

»Voor menschen van gewoon verstand en van alledaagsche zaakkennis, is het doel, waartoe onze diplomatische inrigting bestaat, een onderwerp van zeer verwarrende navorsching. Zien wij rondom ons in de wereld en overwegen wij den aard der betrekkingen die tusschen Engeland en de verschillende landen en staten bestaan, zoo komen wij spoedig tot een vrij klaar begrip van den omvang en den aard des werks, 't welk toe te schrijven ware aan een waarlijk nuttig diplomatisch agent in ieder afzonderlijk oord. Wenden wij dan echter het oog af op deze onze denkbeeldige inrigting, hare doeleinden, haar personeel en hare indeeling en beschouwen wij de inrigting die werkelijk bestaat, zoo ontwaren wij terstond dat onze begrippen geene overeenkomst kunnen hebben met die, waaruit de invoering van het huidig en werkelijk bestaande diplomatisch ligchaam voortsproot; en elke verdere stap dien wij in de voormelde navorsching doen, vermeerdert slechts onze verwarring, ons bewijzende *of wel*, dat wij ons volstrekt vergisten omtrent de doeleinden, waartoe eene diplomatische inrigting behoort te bestaan, en dat wij onvatbaar waren om de diepten der daartoe behoorende geheimenissen te peilen, *of wel* dat onze nationale inrigting gegrond werd op een verkeerd stelsel, ingegeven door een heilloos belang, of voorgesproken door grove onkunde. Welke van deze de ware conclusie zij, worde door het publiek beoordeeld, na eene beknopte uiteenzetting der beginsels waarnaar, onzes achtens, een verstandig volk ten dien aanzien handelen zou. Wij zijn een volk van reizigers en kooplieden, en men vindt geene zee, welke niet, hetzij uit vermaak hetzij om voordeel, door onze schepen wordt bezocht: geene haven waarin zij niet binnenloopen, en geen land, 't welk door »den rusteloozen voet van Engelsch avontuur” niet werd betreden. Er doen zich dienvolgens onophoudelijk gevallen voor waarin een reizende zoon van Albion, een harer stoute zeevaarders of avontuurlijke kooplieden in de noodwendigheid geraakt, om den naam en het gezag van zijn land te moeten inroepen. De belangen van onzen uitgebreiden handel vereischen aanhoudende zorg en waakzaamheid, ten einde noch onze kooplieden in het bijzonder noch onze handel in het algemeen onregt en schade lijden van wege vreemde natiën. Naarmate de beschaving onder de natiën toeneemt, vermindert met den dag de noodwendigheid van regtstreeksche bescherming der afzonderlijke Engelschen door eenen officiëlen vertegenwoordiger van Engeland, en van tusschenkomst ten hunnen behoeve, wegens aangedaan onregt of geweigerde regtsbedeeling. De geregtshoven der beschaafde vreemde staten verleenen gelijk regt aan buitenlanders zoo wel als aan inboorlingen; en in alle gevallen van particulier geschil wordt, in zoodanige landen, de wet ondersteld den Engelschen zoo wel als de onderhoorigen des staats, waarin het geschil oprijst, regt te doen wedervaren. Doch onder onze zeevaarders, kooplieden en reizigers komen er gevallen voor waarin de optreding van een Engelsch gezag vereischt wordt; en velerlei ellende zou onzen landslieden buiten 's lands te beurt vallen, wierd zij niet afgekeerd of gelenigd door een zoodanig gezag, namens en krachtens Engeland optredende.

Ter verleening derhalve van die noodwendige hulp behoort er eenig gezag te worden daargesteld. In alle groote handelsmarkten behoort er een agent, bekleed met de vereischte magt, ligt toegankelijk en ten allen tijde bereidvaardig om de benoodigde hulp te verleenen, na bij de hand te zijn. Doch de persoon, tot vervulling dier taak gekozen, behoort tevens in staat te wezen om te waken voor de algemeene belangen van onzen handel, in betrekking tot de haven en het land waarin hij geplaatst is. Gevolgelijk behoort de persoon, aangesteld ter vervulling der verpligtingen die thans aan onze consuls opgelegd zijn, tevens geschikt te wezen om zulke voorstellingen te maken en zulke navorschingen te doen, als noodzakelijk mogen zijn voor de bescherming en bevordering van onzen handel. Dit is eene voortdurende taak. Hare verpligtingen ontstaan niet uit bijzondere omstandigheden, maar zijn de noodwendige en aanhoudende gevolgen van handel en van den reizenden aard van ons volk; en de agenten tot vervulling dier belangrijke taak gekozen, behoorden beschouwd te worden als een essentiëel gedeelte van wat men den staf des gouvernements zou kunnen noemen. De afwezigheid van zoodanig gezag in eenig land met hetwelk wij handelsbetrekkingen hebben, behoorde even vreemd en onvoegzaam te worden geacht, als de afwezigheid van eenen ambtenaar van policie of van eenen regter in eene onzer eigen handelssteden. Het oog werpende op de taak die noodzakelijker wijze dien agent toevallen zou, kan het ons niet ontgaan, dat zijne kennis en karakter van een hoogen standaard moeten wezen. Hij behoort grondig bekend te zijn met ons eigen burgerlijk regt, met de wetten en de taal des lands waarin hij aangesteld is, met de algemeene regelen van het volkenregt, en de beginselen die onze eigen handelspolitiek regelen en wijzigen. Het zal schier overbodig wezen hier bij te voegen dat de persoon tot dat standpunt te roepen, een man van energie, eerlijkheid en beschaafde manieren moet wezen. En als wij nu Engeland in het bezit onderstellen, van eenen toereikenden staf van de beschreven officieren, ijverig al deze voortdurende en aanhoudend terugkeerende verpligtingen vervullende, wat behoort er dan te worden voorzien in het verkeer der natiën? Het ware antwoord is: inderdaad, zeer weinig. Alles buiten hetgeen wij hier als voortdurend hebben beschreven, en hetwelk onderzoek, nasporing en opheldering mogt vereischen, zou accidenteel en buitengewoon wezen. Indien wij al de ijdele nieuwtjes ter zijde stellen, welke verreweg het grootste deel uitmaken der diplomatische correspondentie, wat is er dan, onder al hetgeen thans onze ministers bij vreemde hoven verrigten, 't geen niet voldoende zou kunnen worden verrigt door den consulairen agent dien wij boven beschreven? Buiten kijf zouden er zich gevallen kunnen voordoen waarin een speciale gezant zou kunnen worden vereischt, en die speciale gezant zou voor elk bijzonder geval kunnen worden gekozen. Als groote nationale belangen plotseling in gevaar geraken, als er eene regtstreeksche en krachtige voorstelling van eene vreemde natie wordt gevorderd, dan zou de geschikte vertegenwoordiger van Engelsche belangen onverwijld kunnen worden gekozen en afgezonden. De zaak, waartoe hij gekozen werd, afgedaan zijnde, zou hij terugkeeren, en de oude gang van zaken zou worden hervat; de Engelsche consulaire agent zou, gelijk vroeger, de Engelsche onderdanen en belangen, die zijne bescherming mogten vereischen, beschermen. Wenden wij nu, met deze beginselen voor ons, het oog op de diplomatische inrigtingen van Engeland, gelijk zij werkelijk bestaan, zoo zullen wij verbaasd zijn over hare ongerijmdheid; en nog verbaasder over de lijdzaamheid betoond door onze waardige medeburgers onder den nutteloosten en derhalve onverdragelijksten last, welke deze inrigtingen op hunne reeds overbeladen schouders leggen.

In de eerste plaats schijnt nooit iemand te hebben gevraagd *waartoe* onze vertegenwoordigers bij vreemde hoven als vertegenwoordigers worden gezonden. De eenvoudige en burgerlijke beschrijving, welke wij hebben gegeven van de verpligtingen, die noodzakelijker wijze zouden moeten worden vervuld, zou blijkbaar den trots onzer ministers plenipotentiarissen in geenen deele bevredigen. Zij hebben te doen met mysteriën van staat — en, zeker mysteriën maken zij er van, zoo diep, waarachtig en ondoordringbaar, dat zij voor henzelve onverklaarbaar blijven. Maar wij zouden ons bijzonder gesticht vinden, bijaldien iemand ons de mysteriën van staat wilde verklaren, die, op het huidig oogenblik, of op wat oogenblik ook, den geest van onzen waardigen vertegenwoordiger te Stuttgart, bij voorbeeld, of bij een der andere Duitsche Staten bezig kunnen houden. Waarom moet er aan elk klein hof eene soort van Hof-nieuwtjes schrijver zijn, een verzamelaar van ijdel schandaal, een overbrenger, wiens taak het is, door te dringen in al de intriges, zij het van liefde of politiek, en met iederen post eene *chronique scandaleuse* aan ons departement van Buitenlandsche Zaken toe te zenden? Waar er een hof bestaat, schijnen wij eenen envoyé-extraordinaris en minister-penipotentiaris noodig te achten, eenvoudig omdat wij ons nooit de vraag hebben gedaan: waartoe een envoyé-extraordinaris en minister-plenipotentiaris vereischt wordt? Hebben wij handelsbetrekkingen met Stuttgart, of zelfs met Munchen, die nasporing vereischen? Bestaan er op dit oogenblik geschillen tusschen de hoven van Beijeren en Groot-Brittanje die moeten worden beslecht? Is dit zoo, laten zij dan onvertraagd afgedaan en beslecht worden. Maar laat niet het geld des Engelschen volks, ten koste van vele uren arbeids en van nog meer uren angst en zorg verzameld, verkwist worden aan de ijdele dwaasheid, welke men diplomatisch verkeer noemt. De staatsmysteriën zijn slechts een mantel waarin zich ledigheid hult; er valt inderdaad niets te doen, maar er zijn lieden die wenschen betaald te worden om niets te doen.

Voormeld gebrek van juist begrip van den aard der te verrigten taak, leidt tot eene andere niet minder schadelijke uitkomst. Wij zenden lieden naar plaatsen, en betalen dezelve rijkelijk voor verrigtingen, waar niets te doen is, terwijl wij nalaten eenen nuttigen vertegenwoordiger te zenden naar oorden waar velerlei en groote Engelsche belangen aanhoudende bewaking vereischen. Vergelijkt b. v. eene der Duitsche steden en onze handelsbetrekkingen met dezelve, met eenen opkomenden staat, gelijk San Francisco of Sacramento, in Californië, en het ontzaggelijke verkeer en de uitgebreidheid van Engelsch kapitaal, 't welk op dit oogenblik aldaar in omloop is en aan gevaar en onregt bloot staat.

Evenwel slaan wij ieder klein hofje, hetzij in Duitschland of Italië, gade, en verwaarloozen geheel de plaats die van hoog gewigt is. Gelukkiglijk beneemt de vorm van het Amerikaansch gouvernement ons de mogelijkheid om in Amerika het stelsel te volgen, 't welk wij in Europa toepassen. De Vereenigde Staten zijn ons internationaal bekend, maar niet alzoo is b. v. de staat van New-York. Wij zenden eenen minister naar Washington, maar eenen consul naar New-York.

Ware New-York een staat, die met ons als eene natie verkeerde, zoo zouden wij er de onkosten van eenen minister hebben, zonder eenige meerdere noodwendigheid voor zulk eenen functionnaris. Doch indien de uitgebreide Engelsche belangen te New-York gerust aan de waakzaamheid van eenen consul kunnen worden toevertrouwd, ondersteund door eenen minister-plenipotentiaris voor geheel het gebied der Vereenigde Staten, waarom kunnen dan niet de verschillende kleine hoofdsteden van Duitschland, Italië, ja Europa in het algemeen, overgelaten worden aan de zorg van bekwame consulaire agenten, en de mysteriën van staat, mogten er [illegible], toevertrouwd worden aan speciaal daartoe geroepene diplomatische functionarissen? Met andere woorden, waarom New-York onbewaakt gelaten, indien er een minister te Stuttgart noodig is? Waarom de kosten van een minister te Stuttgard gedragen, indien New-York thans genoegzaam is beschermd?”

Daily News, een radicaal Londensch dagblad, gelijk men weet, kan zich met deze beschouwingen niet geheel vereenigen. De meening van *The Times*, naar het schijnt, niet volkomen hebbende begrepen en voorbijziende dat het laatstgemelde blad eigenlijk van de bedoelde consulaire agenten dezelfde kundigheden vordert die thans algemeen als hoofdvereischten eens goeden diplomaats wordt beschouwd, zegt het:

„Het is niet omdat hooggeboren, hoogbetaalde diplomaten de ijdelste of nutteloosste bevonden werden, dat daarom de professie eene onnutte is, of dat derzelver kennis en ervaring moet worden gering geacht en ter zijde gesteld. Herrinneren wij ons wat na de groote Fransche revolutie gebeurde. Na al de hoogere standen te hebben weggevaagd en al degenen te hebben uitgedreven die zich de vormen van het beschaafd verkeer en den omgang met de welopgevoeden hadden eigen gemaakt, vond de Fransche republiek dat hare diplomatische aangelegenheden slecht werden behandeld, dat hare diplomatie niets kon te weeg brengen, geene duidelijke inlichting kon verkrijgen noch invloed op eenig hof van Europa kon oefenen. Eerst het directoire, daarna BONAPARTE zagen den misslag en vonden zich genoopt hunne toevlugt te nemen tot de school der oude diplomatie. Wij stemmen ten volle toe dat gezanten te Stuttgart of Dresden een bloote verkwisting van 's lands geld zijn. Te Berlijn, te Weenen, te Parijs zouden wij gaarne rijke grooten plaats zien maken voor bekwame en zaakkundige ministers. Doch Engeland aan die hoven te doen vertegenwoordigen door bloote consulaire agenten, zou eene slechte bezuiniging en eene ernstige misgreep wezen. Wij durven zeggen dat het voor de autocraten van Weenen en St. Petersburg aangenamer zijn zou niet gehinderd te worden door de aanwezigheid van ware diplomaten. Wat zij zouden verkiezen het ware of wel een groote lord, die mede doen zou met de hovelings-klasse, of wel een consulaire agent die zij konden weigeren te zien en dien zij zouden kunnen bedreigen met de weigering of ontneming van zijn *exsequatur*.

„Evenwel gelooven wij niet dat er een zoo groot verschil van rang behoorde te bestaan tusschen den consulairen en de diplomatischen agent. Beide behoorden in dezelfde school te worden opgeleid, gerugsteund te worden door dezelfde ervaring, gekenmerkt door hetzelfde karakter en voorzien met dezelfde oordeelkunde. De eene behoorde niet te worden gekozen uit de rijen van behoeftige adelijken, noch de andere uit de schipbreukelingen der zeedienst of eenigerlei andere professie. Diplomatie, hetzij van commerciëlen hetzij van politischen aard, is eene professie. Zij moge trappen hebben, maar op elke dier trappen behoorde geschiktheid van de hoogste soort te worden bevorderd. Doch wat de bijzondere soort van gezant aangaat, naar iederen post toe te zenden en aldaar te behouden, dat behoort af te hangen van het gouvernement en van den aard van het hof, waarbij de diplomaat geaccrediteerd wordt. In de goede stad Hamburg zou een consulair agent wel geplaatst zijn; terwijl in eene koninklijke residentie, waar het vaak van belang is dat een gezant de bron der magt, den autokraat des rijks, nadere — het noodig is dat de belangen en de waardigheid van Engeland voorgestaan worden door eenen man van gewigt, positie en talent, zonder dat het daarom noodig is aan zulk eenen persoon de ontzaggelijke bezoldiging te geven die tot nog toe aan de groote ambassaden toegelegd werd.”

Lord PALMERSTON, geroepen voor een comité, 't welk door het Lagerhuis uit zijn midden benoemd was om onderzoek te doen naar de voegzaamheid om sommige bezoldigingen te verminderen, zeide nopens de Britsche buitenlandsche zendingen: „*These foreign missions are the eyes, the ears, and the tongues by which the British Government sees, hears and speaks in regard to its foreign relations*”: „deze buitenlandsche zendingen zijn de oogen, de ooren en de tongen waarmede het Britsche gouvernement ziet, hoort en spreekt ten opzigte van zijne buitenlandsche betrekkingen.” Neemt men deze beschrijving als juist aan, zoo volgt er vooreerst uit dat het op *scherpe* oogen en ooren, op *welbespraakte* tongen aankomt, zoodat in alle geval organen waaraan die eigenschappen ontbreken, als nutteloos en bloote geldverkwisting kunnen worden beschouwd. Wierd slechts deze waarheid als hoofdbeginsel bij het organiseren van buitenlandsche zendingen aangenomen, dan zou er reeds zeer veel gewonnen zijn.

Van veel minder belang toch is het, welke *benaming* of welken *rang* men aan de diplomatische of consulaire agenten geve, dan welk *soort* van menschen men er toe kieze; terwijl overigens de consideratie van eenige duizend guldens, meer of minder besteed zeer secondair is bij de overweging: of de verschillende zendingen, onder welke benaming dan ook opgedragen, door daartoe volkomen geschikte personen worden bekleed; en of alzoo de buitenlandsche zendingen waarlijk beantwoorden aan derzelver doel: Bevordering der wezenlijke en welbegrepen belangen des lands, voor zoo veel zulks aan ijverige, bekwame, deskundigen en energieke diplomatische of consulaire agenten mogelijk is.

Correspondentie.

Het stuk uit Zalt-Bommel wordt niet geplaatst en zal aan het adres van den inzender teruggezonden worden.

Advertentiën.

Burgerlijke stand.

HARDERWIJK.

Van 7 tot en met 14 sept.

Ondertrouwd: W. John, wedr. en A. S. M. Oosterbeek.

Bevallen: W. Steenbergen, geb. Abeleve, doode D. — H. van Driesten, geb. Hendriks, D. — H. W. Cornelissen, geb. Klaassen, D. — B. Hamstra, geb. Vrijhof, Z. — G. A. Theunissen, geb. van Voorst, Z.

Overleden: B. B. Bolder, 7 m. — A. Bek, echtg. van W. Bosch, 53 j.

OLDEBROEK.

Van 3 tot en met 30 aug.

Gehuwd: W. Bakker, met A. Werthuis. — F. van Pijkeren, met A. Duim.

Bevallen: E. Vierhout, geb. van Ommen, Z. — H. van Wijhe, geb. van de Grafte, Z. — J. Mulder, geb. van 't Hul, D. — J. Pruim, geb. Sesink, Z. — G. Bovendorp, geb. van 't Eckt, Z. — T. Honing, Z. — Z. Willemsen, geb. Dijk, Z. — D. Zoombelt, geb. Kroneman, D. — G. Staal, geb. van 't Hul, D. — J. Kruithof, geb. Mulder, D. — M. Schoonhoven, geb. Doorneweerd, Z. — J. van Ommen, geb. van Ommen, D. — G. Prins, geb. de Groot, D. — A. Beekhof, geb. van den Brink, Z.

Overleden: Doodgeb. Zoon van A. van Wijhe en H. van de Grafte. — Doodgeb. Zoon van J. Stoffers en B. van de Grift. — J. Sesink, echtgen. van L. Pruim, 31 j. — H. Rozeboom, 2 j. — R. van Boven, huisvr. van A. de Ruiter, 57 j. — L. Buijert, 4 m. — E. Sanders, 9 j. — K. Rozeboom, 18 j. — H. van der Maten, echtgen. van J. van 't Hul, 65 j.

ELBURG:

Van 2 tot en met 31 augustus.

Gehuwd: K. Bokhorst, met R. van Triest. — C. J. Fatje, met M. Hup.

Bevallen: A. Heijmens, geb. Bos, D. — H. van de Roozenberg, geb. Juffer, D. — J. van der Maaten, geb. ten Kate, Z. — P. Weijenberg, geb. Jongenburger, Z. — G. Visscher, geb. Sneller, D. — H. Aan 't Goor, geb. Broekhuizen, Z.

Overleden: J. J. Kok, 9 j. — J. Haagen, 8[illegible] j. — F. Tabbers, echtgenoot van H. Wijnbelt, 56 j.

Marktprijzen.

NIJMEGEN, 16 september.

Alhier was de middenprijs ter markt van gisteren van de 80 verkochte mudden *Tarwe*, per Ned. mud *f* 9.25; van de 408 verkochte mudden *Rogge f* 5.79; van de *Gerst* was de hoogste prijs *f* 4.35 en de laagste *f* 3.90; van de *Boekweit* de hoogste prijs *f* 5.[illegible] en de laagste *f* 4.50; van de *Haver* de hoogste prijs *f* 3.00 en de laagste *f* 2.00. De prijs van de *Boter* was per Ned. pond *f* 0.54 à 0.62.

DEVENTER, 13 september.

Tarwe waarvan de aanvoer steeds min aanzienlijk blijft, was heden prijshoudend, en is daarvoor besteed van *f* 7.50 tot 8.50 à 8.60 naar deugd. — Ook van *Rogge* was de aanvoer minder ruim, koopers echter meer geretireerd zijnde, moest dezelve iets lager worden afgegeven, zijnde verkocht van *f* 5.25 tot 5.50. — Van *Boekweit* was ook de aanvoer nog klein, dezelve vond tot iets lageren prijs goede kooplust, zijnde verkocht van *f* 5.40 tot 5.[illegible] een enkel extra puik partijtje voor *f* 6.00. — *Gerst* zeer weinig ter markt *f* 3.75 à 4.25. — *Haver f* 3.[illegible] à 3.30. — *Boter* 1ste soort *f* 12.50 à 13.00. [illegible] soort *f* 11.00 à 11.50. — *Aardappelen: f* 1.4[illegible] à 1.60 het mud. Ter markt 30 à 35 mud. Per schip verzonden 900 à 1000 mud tegen *f* 1.50 à 1.[illegible] het mud.

Waterhoogte te Arnhem.

18 Sept. 1 El 0 Palm 5 Duim; gew. 0 D. gev. [illegible]

[illegible] dezer courant is f 5, in de drie maanden. Afzonderlijke nommers 10 cents. Advertentiën van één tot vijf regels, [illegible] en [illegible]elken regel daarboven 20 centen, behalve 35 centen zegelregt voor elke plaatsing.

Te Arnhem, bij G. J. THIEME, Boekdrukker.